

Introitus:

Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství. 1. dopis Timoteovi 6:6

Čtení ze Staré smlouvy:

¹³ Běda tomu, kdo staví svůj dům nespravedlivě a své horní místnosti s bezprávím, *kdo nechává* sloužit svého bližního zadarmo a nedává mu mzdu. ¹⁴ Kdo říká: Vystavím si rozměrný dům s prostornými horními místnostmi. Vyseká v něm okna, obloží *ho* cedrovým dřevem a natře *ho* červenou barvou. ¹⁵ Staneš se snad králem, protože *všechny* předčíš cedrovým dřevem? Cožpak tvůj otec *neměl* co jíst a pít, ačkoliv vykonával právo a spravedlnost? Tehdy mu bylo dobře. ¹⁶ Pomáhal získat právo chudému a nuznému, tehdy bylo dobře. Neznamená toto znát mě? *je* Hospodinův výrok. ¹⁷ Avšak tvoje oči i tvé srdce je *zaměřeno* jen na tvůj *nekalý* zisk, na prolévání krve nevinného, na provádění útlaku a vydírání.

Jeremjáš 22:13-17

Čtení z evangelia:

²³ Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vcházejí do Božího království ti, kteří mají majetek.“ ²⁴ Učedníci se při jeho slovech děsili. Ježíš jim zase na to řekl: „Děti, jak nesnadné je [pro ty, kteří spoléhají na majetek,] vejít do Božího království. ²⁵ Snadnější je, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ ²⁶ Oni byli velice ohromeni a říkali *si* mezi sebou: „A kdo může být zachráněn?“ ²⁷ Ježíš na ně pohledl a řekl: „U lidí *je to* nemožné, ale ne u Boha. Neboť u Boha *je* možné všechno.“ ²⁸ Petr mu začal říkat: „Hle, my jsme opustili všechno a následujeme tě.“ ²⁹ Ježíš říkal: „Amen, pravím vám, není nikdo, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole kvůli mně a kvůli evangeliu, ³⁰ aby nyní v tomto období nedostal stokrát *více* domů, bratrů a sester, matek a dětí a polí s pronásledováními a v přicházejícím věku život věčný. ³¹ Mnozí první budou poslední a poslední první.“

Markovo evangelium 10:23-31

Co z toho budeme mít?

“Cestu umetenou do nebes mají ti, co nic nemají, ti chudí. Lépe je vůbec nic nemít...” Tak nějak nám léta letoucí byly představovány myšlenky Ježíše Krista a jeho učedníků a později i prvních křesťanů.¹ Ale, prosím, nepřeslechněte, že se učedníci zděsili a zhrozili, když Pán Ježíš s povzdechem konstatoval: „Jak těžko vcházejí do Božího království ti, kteří mají majetek.“ Obyčejně se tento dovětek lehko přeslechne. Když však příběh čtete odzadu, kde se Petr, jako mluvčí učedníků, vyjeveně začne ptát po tom, jak dopadne on a jeho kolegové, je vše jasnější. Ježíš tu zcela zbourá představy o budoucnosti, za kterými se učedníci plahočili, když jej následovali. A nás ta učednická a přirozeně lidská iluze přibližuje Petrovi a dalším učedníkům, protože ač Ježíše viděli vlastníma očima, nebylo pro ně ani o trochu lehčí uvěřit tomu, co Mistr říkal.

Proč? Protože si učedníci představovali vlastní zbohatnutí, a protože si představovali, že ti dnes bohatí (o nichž někdy právem věděli, že se k majetku dostali podivně nebo jen bez námahy) zchudnou a budou potrestáni a poníženi. To je, přátelé, celá pravda o našem

¹ Teď to ve své kampani papouškovala levice aněkterí zmatení křesťané jim přizvukovali.

srdci. O tom vypovídají mimo jiné výsledky mnohých voleb.² Učedníci měli běžný revoluční pohled, proto se dali do kampaně, proto následovali Ježíše. Rádi viděli Ježíšovy rady bohatému muži, aby rozdal veškerý svůj majetek nuzným a následoval Mistra. Jasně! Tohle je cesta! Ale teď jim to Ježíš zakalí názorem, že do nebeského království budou mít vysoký práh všichni bohatí a vejdou tam jen stěží!

Když jsme četli Jeremjášův prorocký výrok vůči králi Jojakímovi,³ který v kritickém nebezpečí babylónské okupace stavěl cedrový dům a vybarvil si jej na červeno barvou bohatství, vznešenosti a rozkoše, četli jsme zprávu o králi, který si popletl základní hodnoty. Potřeboval důstojně reprezentovat svoje královské postavení, protože pak s ním budou odpovídajícím způsobem jednat i nepřítelé. Potřeboval mít majetek a nedbal na nouzi těch, které svou nezodpovědnou ekonomikou potopil. U nás už to víme také: Šetřit na všeobecných rozpočtech školských, sociálních a zdravotních nákladů nemá smysl, pokud se životní úroveň vyšší třídy nehýbe, ba se ještě zvyšuje. Naprosto mizí společenská shoda na dalším postupu v budoucnosti. Jsou tu lidé, kteří z toho potřebují něco mít!

Prorok králi Jojakímovi konkrétně vytýká, že se dal do závodů ve stavbě z cedrového dřeva a nedbal na "právo chudých a nuzných" jako jeho otec Jóšijáš. Pravděpodobně odstartoval závody ve zvyšování přepychu mezi svými dvořany a zvedl laťku luxusu. Dnešními slovy, prodal Superb, koupil Audi. A prorok je ve svých slovech ostřejší: "Copak, tvůj otec" říká prorok králi, "neměl co jíst a pít, ačkoliv vykonával právo a spravedlnost?" Odpovídá si sám, jako pravý prorok, hlasem Božím v první osobě: "Tehdy mu bylo dobře. Tehdy mne znal..." Král odpověď zná, ale nevyřkl by ji. Ví, že otec Jóšijáš neměl pohodlný dům a bohatství, ale Boží požehnání ano. (Jeremjáš 22:15-16) "Lepší je maličko se spravedlností než mnoho výtěžků s bezprávím." (kniha Přísloví 16:8)

1. U Boha je možné všechno!

Mezi běžné povinnosti Syna Božího, které mu vytrvale připisujeme, je povzbuzovat a dávat dobrou mysl všem lidem. Tady se to ale opakovaně nepotvrdilo. To první už jsme zmínili. Učedníci se zhrozili či zděsili (10:24). Ježíš ale svá slova neodvolal, ale naopak

² Mj. i voleb do krajských zastupitelstev a senátu v roce 2012. Lidé zapomněli čtyři roky vládnoucí straně neodpovědné a kamarádké hospodaření s evropskými fondy. Ve středních Čechách během těch let téměř nemělo smysl žádat, pokud člověk nebyl kamarádem s hejtmanem. Jeho nákladně vybavená kancelář se mohla rovnat s palácovými interiéry šejků v Perském zálivu. A přesto stejnou stranu, ze které je hejtman (t.č.ve vazbě) nechali vyhrát a přidali ještě jednu podobně barevnou stranu s velkým počtem hlasů. Ve městě, kde hejtman bydlel, přízeň k jeho manželce a jejímu politickému hnutí překonala všechny! O čem to svědčí? Že máme stále stejné ideály, ba ještě silnější, než jsme je měli před listopadem 1989. Jak znějí? Mít tolik, kolik mají "ti nahoře" a pokud nemáme, tak se ptát po důvodech neúspěchu. Otázka: "Proč nemám tolik, co druhý? hýbe světem. Ale je neobjektivně (i našimi pravicovými kapitalisty!) zodpovídána: "Všichni mohou mít stejně - tedy moc. A všude může být a bude blahobyť!"

Lidé jsou překvapeni soužitím ve svobodě, které vyžaduje náročná vyjednávání a velkou míru diplomatického úsilí uvnitř obcí, města krajů. Proč tu není "pořádek" jako byl za komunistů a kdekdo kdekdo plácá, krade a proč se střílí... Proč to všechno někdo nezakáže!? Tehdy si nikdo nikdo nic nedovolil - a byl klid, dalo se jezdit na chatu a nebo na tramp. Zpívali jsme Nedvědovy písničky, co na tom, že on je lhář a nežije tak, jak zpívá?! Proč musím chodit pozdě z práce, proč děti zlobí, sedí u internetu, proč žena nadává... Ona taky musí pracovat víc, než jsme si mysleli."

Dámy a pánové, my jsme ještě stále v komunistických hodnotách, proto je i v roce 2012 nezanedbatelná část národa volila.

³ Vládl v letech 609-598 před Kristem

podobenstvím o velbloudovi v uchu jehly⁴ prohloubil. A oni se ještě více zhrozili či byli ohromeni a začali debatovat mezi sebou: „A kdo může být zachráněn?“ (10:26) Co je tak znepokojilo? To, že do království Božího je těžké vejít (10:24) a pro bohaté zvlášť. Komu se to tedy může podařit? Nicméně není podstatný ten údiv, ač je důležité si jej uvědomit, důležité je to, že „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Neboť u Boha je možné všechno.“

V tom je evangelium. Pán Bůh si tu nechal výhradní právo umožnit vstup do jeho království. Spaseni nebudou automaticky všichni chudí. Nebude uzavřeno všem bohatým. Ale nebude VIP brána pro vyvolené a bohaté Ježíšovy přátele jako pro elitu na letišti. Není to tak, že po splnění jakýchsi požadavků si člověk může nárokovat vstup do nebeského království. Bůh rozhoduje. Je to v jeho kompetenci. Bůh může všechno. To je dobrá zpráva, jíž jsme zřejmě ještě nedohlédli na dno.

V daném příběhu mohla tato slova znamenat, že mladý bohatý muž (10:17-22), který odešel tak smutný, mohl mít naději. Jistě, měl ji! Ale tato slova především mířila do učednického srdce. A do našeho srdce. Protože bychom měli přiznat svému Pánu právo na plnou nadvládu nad lidským osudem. On může všechno.

2. Opustili jsme všechno!

Já vím, že se vám tohle nechce poslouchat. Kdoví, co by to všechno mohlo znamenat! Však to Petr taky začal hned konkretizovat. Z obecných řečí do praxe. „Hele, my jsme opustili všechno a následujeme tě.“ To je dost brutální dotaz na podíl. Co z toho budeme mít!?

Ježíš se nedal zaskočit a na takový dotaz odpověděl se svým nadhledem, však jsme to četli: „Amen, pravím vám, není nikdo, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole kvůli mně a kvůli evangeliu, aby nyní v tomto období nedostal stokrát více domů, bratrů a sester, matek a dětí a polí s pronásledováními a v přicházejícím věku život věčný...“ (10:29-30) Nevím, co byste vykřikli vy, ale já bych zvolal: „Ne! To jsem nechtěl!“ Vy, možná stejně tak jako já už víte, co to znamená stokrát tolik povinností a ještě pronásledování navíc. Ježíšova odpověď byla sarkasmem, který ukončil řeč. Trochu to zní jako sny muslimských mučedníků, kteří si představují, že je v nebi čeká velký harém a široká rodina. Z Mistrových úst je to tedy spíše provokace.

Ježíš ostatně podle Marka pokračuje třetí předpovědí svého umučení, v níž naznačuje, jak byla asi vhodná Petrova starost o to, co ze svého následování bude mít (10:32-34).

Dodatek: “Mnozí první budou poslední a poslední první.“ (10:31) byl silným varováním pro každého, kdo se dostane do Boží blízkosti. Svoje prvenství, výsadu být blízko, můžeme rychle ztratit.

3. Služebník všech

Vím, že to bolí, ale musím to říci. Moc často mne samotného napadne, na co všechno “mám právo”. A slyším to kolem sebe. Rodiny s dětmi, senioři, singles, jinak orientovaní - všichni mají práva. Tlučou dlaní o stůl a dožadují se jich. Dnes nestojíme fronty na banány, na úradech stojíme fronty na svá práva. Čtete-li dále, dojdete k tomu, že se pochlapili také Jan a Jakub a žádali si tedy ta svá zasloužená přední místa. A tam už Ježíš otevřeně rýsuje svou cestu a mluví o obětování svého života. Těm dvěma říká: “Nevíte, oč žádáte!” (10:38) Jasně dává učedníkům najevo, proč si je zavolal k sobě. A co se od nich očekává. (10:43-44)

⁴ Neměl na mysli jehly z Koh-i-Noor jako my, ale myslel na malou branku v hradbách, která byla otevřena pro bezpečné průchody v době, kdy ta velká už byla uzavřena.

Skoro by to zapadlo, tak se to musím říci znova:

- U Boha je možné všechno! Se svým životem, mínusy a plusy je dobré nejenom k němu přijít, ale nechat Boha udělat vše, co chce... "Máš právo udělat cokoli! Věřím ti, Bože, zvládneš můj naprosto originální život, ve kterém se nevyznají lékaři, psychologové a věřící. Ty to zvládneš!"
- Jaká hodnota stojí za odpuštěním našich hříchů! Po volbách či po kampaních, ve kterých zní vznošená slova, se člověk probouzí do politické reality. Po vítězstvích v tendrech či personálních výběrových řízeních přijde první pracovní den, pak první výplata. Spočítá se příjem, dělají se hypotéky a nakupuje se. Ale za Ježíšovou kampaní byla hodnota jeho života. Byla tam oběť, žádná kalkulace příjmu.
- Jediné, co bylo jisté, že v přicházejícím věku šlo o život věčný. Dneska aby se člověk styděl, když o tom začne. "No jó, to vaše nebe! Ulítnout vodsud, cо?!" A nejde náhodou tady, stejně jako na věčnosti opravdu a především o život věčný??

Slovo na cestu:

"Jestliže někdo učí jinak a nedrží se zdravých slov, těch, které jsou našeho Pána Ježíše Krista, a učení, které je v souladu se zbožností, je zaslepený, ničemu nerozumí, ale má chorobný zájem o sporné otázky a slovní potyčky.

Z toho vzniká závist, svár, urážky, zlá podezření, *ustavičné* třenice mezi lidmi, kteří mají porušenou mysl a jsou zbaveni pravdy a kteří se domnívají, že zbožnost je pramenem zisku. [Takovým se vyhni.] *Opravdu* velkým pramenem zisku je totiž zbožnost, která se spokojí s tím, co má. (verze: Zbožnost, která se spokojí s tím, co má, je už sama velké bohatství.) Nic jsme si přece na svět nepřinesli a [je jasné], že si z *něho* také nemůžeme nic odnést.

1. dopis Pavlův Timoteovi 6:3-7